

Sudca Šamko: Ján Mazák už nemá na to, aby viedol súdnu radu. To, čo spravil, bolo úbohé

VERONIKA PRUŠOVÁ

25

Foto N – Tomáš Benedikovič

15

15

00:00

40:18

1.00 ×

V decembri chýbal na odvolanie Jána Mazáka z postu predsedu súdnej rady jeden hlas. Pred týždňom to už navrhovateľom vyšlo. Jedným z nich bol aj bratislavský sudca Peter Šamko. Odvolanému predsedovi vyčíta manažérske zlyhania.

„Vzhľadom na vek už nie je ani žiadny manažér. Už nemá na to, aby zastával takýto post, ktorý je sčasti aj organizačný a manažérsky,“ hovorí sudca, ktorého do súdnej rady zvolili sudcovia.

V rozhovore sa dočítate:

reklama

- ako sa cítil, keď sa dozvedel, že aj jeho dal Ján Mazák preveriť;
- či podá v súvislosti s lustrovaním sudcov trestné oznámenie;
- čo si myslí ako zástanca rušenia ÚŠP o tom, ako skončili jeho prokurátori;
- prečo sa sudcovia neozvali proti tomu, že vláda narýchlo mení Trestný zákon aj Trestný poriadok;

Na druhý pokus sa vám podarilo uspieť s návrhom na odvolanie Jána Mazáka z čela súdnej rady. Hlasovanie bolo opäť tesné. Boli ste nervózní, ako to dopadne?

*[Aktivujte si zasielanie Newsfiltra každý večer do 20:00 na e-mail. **Odber si aktivujete jedným kliknutím.**]*

Nie. Nekalkulovali sme s tým, či nás bude desať, jedenásť alebo deväť. Boli sme siedmi navrhovatelia, ktorí sme si mysleli, že to je na odvolanie.

Pri prvom odvolávaní Jána Mazáka ste vlani v decembri priznali, že do roku 2020 ste boli jeho odborným fanúšikom. Čo sa stalo, že ste názor zmenili a už ho nazývate napríklad ľudovým rozprávačom?

Dal sa na politiku a to ho zmenilo. To sa mi nepáčilo. Predtým sa mi zdalo, že sa pohyboval v právnych mantineloch. Ako sa stal predsedom a členom súdnej rady, dal sa veľmi na politiku a stal sa echom vtedajšej vlády. Nazval som ho ľudovým rozprávačom, lebo niektoré jeho vyjadrenia v oblasti práva, napríklad o využívaní paragrafu 363, boli mimo právnych mantinelov. Musí predsa ako právnik vedieť, že je to mimo, ale asi slúži nejakým iným záujmom ako právu.

reklama

Mazák na odvolanie reagoval tým, že je to prejav toho, že časť sudcov ho v súdnej rade nechce, ale vám ako navrhovateľom nejde o dobro v justícii. Čo si o tom myslíte?

Neviem, čo si on myslí, že je dobro v justícii. To, že bude mať funkciu, bude na ňu prisatý a bude z nej môcť čerpať benefity? To dobro v justícii nie je. Dobro justície nie je, ani keď písal o sudcovi Moznerovi do zahraničia alebo keď cenzuroval poštu kolegyniam, keď má nález Ústavného súdu, ktorý spochybnil, či hovoril pravdu v rámci prerokovania jedného kandidáta na sudcu. Za štyri roky má viac takýchto vecí.

Vzhľadom na vek už nie je ani žiadny manažér. Sú to sčasti manažérske zlyhania, napríklad nevedel vyhlásiť výberové konanie na sudcov Najvyššieho správneho súdu v súlade so zákonom. Už nemá na to, aby zastával takýto post, ktorý je sčasti aj organizačný a manažérsky.

Toto sú argumenty z decembrového návrhu na odvolanie, ktorý vám o jeden hlas neprešiel. Nebol to signál, že tie výhrady nie sú také vážne?

Ak si dobre spomínam, tak v decembri len traja členovia hlasovali proti návrhu na jeho odvolanie. To bol pre mňa signál, že predseda súdnej rady nemá dôveru, ale niektorí členovia nepovažujú tie body za také podstatné, aby boli na odvolanie. Keby sa za mňa postavili zo šestnástich členov traja, tak by som sám vyhodnocoval, či má význam šéfovať kolektívnemu orgánu, kde dôveru nemáte. To, že jeden hlas chýbal, sa mi nezdá podstatné.

Prečítajte si

Ján Mazák ostáva na čele súdnej rady, hlasovanie o jeho odvolaní bolo tesné

Najnovšie odvolávanie súviselo s podozrením z neoprávneného lustrovania sudcov. Ján Mazák sa bráni, že túto právomoc má priamo zo zákona. Ako sa môžete tak diametrálne líšiť v názore na to, či to vyplýva zo zákona alebo nie?

Podľa mňa nie sú dva odlišné pohľady. Pán Mazák sa stotožnil so súdnou radou ako kolektívnym orgánom. Stotožnil sa s kontrolnými komisiami súdnej rady, to sú znova trojčlenné kolektívne orgány. Preto som mu aj v decembri vytkol, že sa správa ako konateľ nejakej obchodnej spoločnosti. My sme zamestnanci a on to manažuje a povinnosti si prekrýva.

Preverovanie majetkových pomerov či sudcovskej spôsobilosti zákon zveruje kolektívnym orgánom súdnej rady. Najskôr to preverí kontrolná komisia, potom súdna rada ako celok. Žiadny predseda súdnej rady sa tam nespomína. V inom ustanovení zákona je, že predseda má disciplinárne právomoci, ale musí mať mantinely. On však využíval pri všetkých skutkoch paragrafy, ktoré sa týkajú súdnej rady ako celku alebo

kontrolných komisií. Má iný názor, lebo sa stotožnil s tým, že je ten, kto môže vykonávať aj právomoc súdnej rady aj kontrolných komisií. Že on je súdna rada.

V zákone sa presne spomína, že v súvislosti s oprávnením predsedu súdnej rady podať disciplinárny návrh voči sudcovi si môže vyžiadať súdny spis vrátane spisov v trestnom konaní a robiť z neho odpisy, výpisy, kópie a žiadať doplňujúce vyjadrenia.

Nie je v tomto ustanovení skrytá kompetencia, ktorou sa bráni?

Nie, lebo on touto kompetenciou neargumentoval vo veciach, ktoré sme označili za problematické. Argumentoval presne ustanoveniami súdnej rady, ktoré sa týkajú majetkových vecí alebo prepojenia s organizovaným zločinom, kde má kompetenciu kolektívny orgán.

Odvolával sa teda na zlé znenia ustanovenia zákona?

Odvolával sa vyslovene na tie paragrafy, ktoré sa ho netýkali a netýkajú sa ani disciplinárnej právomoci. Z tých skutkov okrem toho ani nevyplýva žiadne podozrenie z disciplinárneho previnenia. Vo svojich žiadostiach, pokynoch nepísal, že o to žiada z pozície disciplinárneho navrhovateľa, ale z pozície súdnej rady či kontrolnej komisie. Teraz zahmlieva, že je disciplinárny navrhovateľ, ale skutky hovoria o niečom inom.

Prečítajte si

Ján Mazák končí na čele súdnej rady. Odvolali ho pre podozrenia z lustrácií sudcov

Neprekážalo vám, že Ján Mazák pri rokovaní o odvolaní nebol a nezaznel jeho názor?

Dali sme mu možnosť, aby zaznel. Odmietol to s poukázaním na to, že [ide na nejaké oslavy vstupu Slovenska do Európskej únie](#) a že to vidí na prvú polovicu mája, keď by sa mohol zúčastniť. Z toho bolo vidno, že on nechce, aby sa o tom konalo, chce to oddaľovať čo najviac. Pripomínalo mi to to, čo robia obžalovaní. Robia akékoľvek obštrukcie, len aby sa

termín čo najviac oddiaľoval. U neho išlo o to, aby čo najdlhšie zostal vo funkcii.

Prekážalo nám, že nepoznáme jeho vysvetlenie, a to prekážalo napríklad aj doktorovi Majerníkovi, ktorý povedal, že by mal naňho viacero otázok, preto sme mu povedali, že nechceme hlasovať a že hlasovanie navrhujeme presunúť o päť pracovných, sedem kalendárnych dní. Taká lehota je bežná v trestných veciach. Hovorili sme, že sa nám to zdá adekvátne vzhľadom na to, že ten návrh mal štyri strany. Odmietol to. Bolo jasné, že jeho stanovisko je nepovedať nám svoj názor, ale to len oddiaľovať.

Aj vaši kolegovia, sudcovia Ján Gandžala a Peter Bebej, na záver rokovania povedali, že „obžaloba zaznela, ale obhajoba nie“. Preto návrh na odvolanie Mazáka nepodporili. Čo si o tom argumente myslíte?

U nás trestných sudcov je to presne tak, že dáte obžalovanému možnosť sa vyjadriť. Ak ju odmietne, konáte, lebo ak by ste to takto neurobili, nikdy neskončíte žiadnu vec. Aj som na súdnej rade hovoril, že keby pán Mazák povedal, že potrebuje lehotu do januára či februára, tak by sme čakali? Budúci rok v apríli sa mu končí funkčné obdobie, keby povedal, že chce až rok, čakali by sme?

To už je asi absurdná predstava, nie?

Povedal, že potrebuje na štyri strany mesiac, ale nie preto, lebo by sa potreboval pripravovať, ale z dôvodu, že chce ísť na oslavy. Keď som sudca, sám si stanovím termín pojednávania. Vy poviete, že potrebujete desať dní, ja poviem, že vám stačí sedem. Odročím termín o sedem dní, či sa tam dostavíte, alebo nedostavíte, či sa budete, alebo nebudete obhajovať, rozhodnem. Tu tá možnosť nebola, že by sme zasadnutie o týždeň odročili a povedali mu: Je na tebe, či sa pripravíš alebo nepripravíš. Len predseda má kompetenciu zvolať zasadnutie a evidentne povedal, že ho nezvolá, lebo on chce čas do polovice mája.

Peter Šamko. Foto N – Tomáš Benedikovič

Myslíte si, že mal dostatočný priestor na prípravu svojej obrany?

Jasné, náš návrh mal štyri strany. V piatok v pracovnom čase to bolo každému doručené do mailu tak, ako sa to bežne robí. Keby si zobral ešte ďalších päť dní, mal by takmer desať dní. Hádám by sa dokázal vyjadriť k deviatim stručným skutkom.

On tvrdí, že mu to bolo doručené až v pondelok.

Akceptovali sme to, hoci v piatok nemá prácu z domu a má byť v práci. Došlo mu to v piatok v pracovnom čase, čiže to je jeho chyba. Na druhej strane sme si povedali, že nebudeme malicherní, preto sme došli s kompromisným návrhom, aby to bolo v utorok o týždeň, čo on neakceptoval. Z pozície trestného sudcu to beriem ako odmietnutie vyjadriť sa v tej veci.

Cítili ste sa pri hlasovaní nestranný? Týkalo sa to totiž aj priamo vás.

Tu by som vás poopravil, mňa sa to netýkalo. Uznesenie, o ktorom sa malo hlasovať, bolo o odvolávaní pána Mazáka, to znamená, že bod rokovania bol Mazák, nie Šamko, týkalo sa to jeho. Boli sme v pozícii navrhovateľov, akoby v pozícii prokurátora, ktorý podáva nejakú obžalobu. Tiež má byť nezaujatý, ale je v tom zainteresovaný tak, že chce dokazovať, že tá obžaloba je správna.

Ak sa prípad týka priamo prokurátora, tak je vylúčený z konania a žiadnu obžalobu nepodáva. A vás sa týkala jedna z tých vyčítaných lustrácií.

Ale tu máte kolektívny orgán, kde sú nezastupiteľní členovia. To znamená, že nemáte mechanizmus, že ak sa vylúčite, tak vás nahradí nejaký náhradník. Také nič nie je. Preto zákon o súdnej rade hovorí, že nehlasuje len ten, koho sa týka priamo ten bod. Napríklad odvolávate predsedu, nehlasuje predseda. To rozhodovanie nebolo o mne, ale o Mazákovi. Ak by sme si to zobrali do dôsledkov, ak by lustraval všetkých členov súdnej rady, tak by sme nikdy nemohli rozhodovať o jeho odvolaní, a ak by lustraval poslancov parlamentu, tak by ho nemohli ani odvolať z funkcie člena súdnej rady.

Neobávate sa, že práve na tomto by mohol uspieť so svojou ústavnou sťažnosťou? Fakt je taký, že bez vášho hlasu by ste ho neodvolali.

To neviem posúdiť. Ak uspeje, budem to brať ako každé rozhodnutie Ústavného súdu. Budem vedieť do budúcnosti, že toto môže byť problém. Ale mne sa to ako problém nezdá.

Prečítajte si

Odvolaný Mazák: Časť sudcov ma nechce, ich motiváciou však nie je dobro justície

Ako ste sa cítili, keď ste sa dozvedeli, že aj o vás si vyžiadal informácie?

Že je to úbohé. Hovoril som, že sa pán Mazák dal na politiku. Ak by sme si urobili prierez jeho štyrmi rokmi, nie vždy ho zaujímalo súdnictvo a justícia, ale skôr politické názory. Okrem toho sme tu mali mali prípad sudcu Michala Trubana, pri ktorom nám predseda Špecializovaného trestného súdu Ján Hrubala povedal, že podnet na policajné preverovanie sudcu vyšiel od Jána Mazáka. Vtedy som si s kolegami uvedomil, že to asi u neho bolo bežné.

Pokiaľ ide o váš prípad, vyčítali ste Mazákovi, že reagoval na anonymné podanie a že keď dostal aj odpoveď zo špeciálnej prokuratúry, „ňúral“ ďalej a pýtal sa polície. On tvrdí, že dostal

anonymné trestné oznámenie, ktoré sa vás týkalo. Oslovil ÚŠP, pretože to trestné oznámenie bolo adresované tam. Úrad mu odpísal, že prípad odstúpili na políciu, preto tam písal. Nezavádzali ste verejnosť?

Môžem vám ukázať, čo odpísal ÚŠP, že sa to netýka mňa. Vyslovene mu odpísali, že to, čo prišlo od neho, bolo po prvé neúplné. Odcitovali mu presný skutok, o čo v tom vyšetrowaní ide, teda že ide o spreneveru, kto je poškodený a že sa to netýka aktívneho sudcu. Ešte by som chápал, že si chce niečo preveriť, aj keď na to nemá kompetenciu. Zaujalo ho to, chcel ma očistiť, tak si to preveril. ÚŠP mu však v januári 2024 odpísal. Bolo to v čase, keď som sa vyjadroval k ich zrušeniu, nemuseli byť teda ku mne priateľskí. A hoci odpísali, že sa ma to netýka, on v ten istý deň dal pokyn sekcii vyhľadávania, aby na polícii preverili, či tam skutočne niekde nefigurujem. Odpísali mu aj z polície, že sa to týka sprenevery a nie sú vyšetrowaní žiadni aktívni sudcovia.

To, že neveril ani ÚŠP a hľadal ďalej, to sa mi už zdá ako „fishing expedition“, teda lovenie dôkazov, čo je neprípustné a v rozpore so zákonom. To už sa mi zdalo až úbohé z jeho strany. Ak by tam niečo bolo vo vzťahu k mojej osobe, tak sa to predsa vyšetruje a dozoruje to prokuratúra. Ak by polícia a prokuratúra chcela aktivovať nejakú kompetenciu súdnej rady, tak by poslali podnet. Ak je toto legálne, čo urobil pán Mazák, tak ako člen súdnej rady budem chodiť na sekcii vyhľadávania, budem im nosiť zoznam osôb, ktoré chcem preveriť, a budem loviť dôkazy aj ja na hocikoho.

Hovorili ste o tom, že to trestné oznámenie sa vás týkalo len okrajovo. Ako teda?

Poznám advokátku, ktorá dávala to trestné oznámenie, a poznám aj bývalého sudcu, na ktorého bolo podané.

Išlo o obžalovaného Richarda Molnára.

V tejto veci, o ktorej hovoríme, nie je obžalovaný a ani obvinený. Keď bol vo väzbe, dotyčná advokátka mi hovorila, že majú nejaký starý majetkový prípad, ktorý sa jej zdá nedoriešený, a potrebuje to doriešiť. Keď vyšiel Richard Molnár z väzby, povedal som mu, že táto advokátka chce s ním riešiť nejaký majetkový spor. Stretli sme sa, lebo býva asi 150 metrov odo mňa. Mobil mal stále zadržaný políciou, tak som mu dal svoj, aby si vypísal čísla, a nech jej zavolá, aby to mohli riešiť. To sa stalo a to bolo

celé. Hovoril som mu, nech si zoženie mobil, keďže má uložený probačný dohľad a prípadné incidenty cez dohľad sa riešia aj cez mobil.

Čiže on jej volal z vášho mobilu?

Keďže nemal vlastný mobil, ten mal zadržaný políciou, a nemal čísla, zavolať z môjho mobilu. Zobral si aj iné čísla odo mňa, zohnal si mobil a ďalej si to riešili sami. Tým sa to skončilo, tá advokátka chcela, aby som robil mediátora medzi nimi, ale to som odmietol.

Prečo vás spomínala v tom trestnom oznámení?

Pokiaľ viem, tak spomenula toto, lebo sa to stalo. Telefonoval som jej, aby nebola prekvapená, ak sa tento prípad objaví v médiách. Sama sa čudovala, že sa to má podľa anonymu týkať mňa. Dokazovanie trvá dva roky a neviem, či to bolo skončené. Ja som tam nebol ani len vypočutý ako svedok.

Súdna rada. Foto -TASR

Jeden z členov súdnej rady prirovnal údajné lustrovanie sudcov k sledovaniu novinárov, ktorého obeťou bol aj Ján Kuciak. Zdalo sa vám to prirovanie primerané?

Neviem, či je to celkom primerané. Ja som argumentoval praxou. Keď majú policajti prístup do databázy a lustrujú si neoprávnené aj suseda, tak

sú väčšinou stíhaní za zneužitie právomocí, dokonca často aj v súbehu s neoprávneným nakladaním s osobnými údajmi. Hovoril som len to, že je dôležité, aby bolo jasné, že predseda súdnej rady nie je kolektívny orgán, ale fyzická osoba a nemôže si vyberať, že tento sudca sa mi nepáči, tak ho preverím, tento sa mi páči, je môj kamoš, tak podnet na neho zahodím. Tak ako to robil pán Mazák.

V spisoch, ku ktorým sme sa doteraz dostali, boli aj iné veci, ktoré sme zatiaľ nechceli dávať do návrhu na odvolanie, lebo tam niečo chýbalo. Bol tam napríklad aj prípad sudcu, ktorý dal trestné oznámenie na niekoho, bol oznamovateľom a pán Mazák sa zaujímal, ako to dopadlo, či sa to vyšetrovalo. Poveril sekciu vyhľadávania, konal vo veci, kde sudca ani nebol podozrivý, ani nebola disciplinárka. To je len obraz toho, že aj tie ostatné skutky sú presne o tom. Veci, ktoré sú úplne mimo kompetencií predsedu.

Čo vyčítajú Mazákovi

- Okrem preverovania **anonymného podnetu na sudcu Šamka** sa jeden z prípadov týka **sudkyne, na ktorú vlani na jeseň zaútočil muž**, ktorý mal obmedzenú spôsobilosť a mal ustanoveného opatrovníka; Mazák dal podľa návrhu na jeho odvolanie pokyn na nazretie do vyšetrovacieho spisu, kde sudkyňa vystupovala ako poškodená.
- Ďalšie preverovanie sa týkalo sudkyne a **dcéry advokáta Ľubomíra Štangloviča**, ktorý zastupuje napríklad Jozefa Brhela v kauze Mýtnik. Podnet na sudkyňu dostal Mazák emailom, ale bez zaručeného elektronického podpisu, a preto sa ním nemal zaoberať.
- Vyčítajú mu, že si pre potreby súdnej rady vyžiadal **aktuálny stav stíhania sudcov** zadržaných v Búrke či vo Výchrici, no členov rady o tom neinformoval.
- Vlani sa pýtal, ako polícia **preverila trestné oznámenie na sudkyňu** po tom, ako rozhodla neodkladným opatrením a **dočasne zakázala policajtom používať vrtuľník kúpený ministerstvom vnútra**; jej majetkové pomery pritom dal preskúmať už v roku 2022.
- Poveril riaditeľa sekcie vyhľadávania, aby **nahliadol do spisu Mariana Kočnera a Pavla Ruska** v kauze televíznych zmienek

v súvislosti s rokovaním súdnej rady o snahe NAKA získať utajované spisy na Okresnom súde Bratislava III.

- **NAKA žiadal o informácie k bratislavskej sudkyni**, na ktorú dostal anonymný podnet, že požíva alkohol a rozhoduje na základe poskytnutých peňažných či nepeňažných odmien.
- **Dal preveriť podozrenia voči prešovskej sudkyni**, že prijala neoprávnenú výhodu a podala nepravdivé majetkové priznanie, hoci súdna rada nemá vyšetrovaciu právomoc.

Povedali ste, že ste nemali všetky podklady, že mnohé chýbali. Čiže ako keby ste rozhodli bez úplného dokazovania?

Nie. Akoby sa niekto hrabal v spisoch a niečo povyberal. Keď sa nám zdalo, že tam toho chýbalo veľa, niektoré skutky sme tam nedali. Niekde napríklad chýbali anonymné podania. Môže to byť tak, že tam bol neporiadok, že sa zo spisu niečo stratilo, ale niekde neboli kompletne nie preto, že by sme my niečo vybrali, ale preto, že tam niečo chýbalo.

Ak to nebolo kompletne, prečo ste už o tom rozhodovali? Ste trestný sudca. Je správne, ak verejne vyslovujete takéto vážne podozrenia a rozhodnete bez všetkých dôkazov?

Vysvetlím to na svojom prípade. Malo prísť anonymné podanie. To anonymné podanie chýbalo, ale nasleduje list pána predsedu na špeciálnu prokuratúru, že zasiela anonymné podanie, ktoré sa malo týkať člena súdnej rady a bývalého sudcu, a že to chce preveriť. Odpoveď od ÚŠP je tam celá. Je tam pokyn pána Mazáka na sekciu vyhľadávania, je tam písomná žiadosť šéfa sekcie vyhľadávania na základe pokynu od predsedu na políciu a je tam aj odpoveď polície, že sa to netýka aktívneho sudcu ani sudkyne. S výnimkou anonymu máte všetko. Z podaní viete, že to bol anonym, lebo na to odkazujú. To je spis, podľa ktorého môžete rozhodovať. Takto sme selektovali, kde je podstata možná a kde nie je.

Keď pán Mazák žiadal o čas navyše, aby sa pripravil na vaše výhrady, vy, ale aj Marcela Kosová ste hovorili, že by hrozilo zmarenie toho bodu. „Kto nám zabezpečí, že spisy sa budú prehrabávať férovo, že tam nebude niečo miznúť a strácať sa?“ Na základe čoho ste to tvrdili? Máte nejaké dôkazy, že tak konal v minulosti?

Povedal som to na základe toho, že bol utorok a už od pondelka sa nám niesli chýry, že je na súdnej rade veľká panika a že sa tie spisy idú kontrolovať. Na to reaguje aj rokovací poriadok. Ak ide o vec, ktorá neznesie odklad, tak by nemala byť žiadna lehota na prípravu. My sme

povedali, že táto vec neznesie odklad, lebo u predsedu súdnej rady neexistuje dočasné pozastavenie funkcie, ktoré by zabránilo tomu, aby nemal k spisom prístup a nemohol s nimi neoprávnene manipulovať. Pýtal som sa ho, ako zabezpečí, že spisy zostanú nedotknuté a budeme mať k nim prístup my aj on. Urazil sa, že som to prirovnal ku kolúznemu konaniu. Opäť nereagoval vecne, ako to vyriešiť. Pravdou je, že spisy boli neúplné a on chcel do nich ísť.

„Niesli sa chýry, že tam vypukla panika.“ To je nejaký dôkaz, že sa so spismi bude manipulovať?

Nie je to dôkaz. Dôkaz, že sa môže manipulovať so spismi, je, že už nejaké veci chýbali.

Hovoríte, že zvykom bolo dávať anonymy bokom. Je správne nevšimáť si ich, ak sú opodstatnené?

Aj mne chodia anonymy na sudcov a je ich toľko, že to ledva stíham mazať. Väčšinou je to v duchu „berie úplatky, neplní si povinnosti“. Viem si predstaviť, že si predseda povie „toto by mohlo byť zaujímavé z hľadiska kompetencií súdnej rady“, a predebatuje to s jednotlivými kontrolnými komisiami alebo so súdnou radou ako kolektívnym orgánom. Ako orgán môžete potom rozhodnúť, ako chcete. Poviete, že sa tým idete zaoberať, a zvolíte nejaký postup.

Alebo keď sa to týkalo majetkových vecí, na to máme kontrolné komisie. Každá kontrolná komisia má prideleného sudcu. Je to síce anonym, ale keď sa mi to zdá zaujímavé, dám to do tej kontrolnej komisie na posúdenie tým, ktorí to tam kontrolujú. Keby to bolo takto, prosím. Ale nie spôsobom, že ja som pánboh, toto je na dobrého sudcu, tak to hodíme do koša, toto je na horšieho a potrebujem naňho nájsť nejakú špinu, aby som ju potom niekedy mohol prezentovať. Viem si predstaviť, že z anonymu niečo vyťažíte, ale tak, ako o tom hovorí zákon o súdnej rade. Cez kontrolné komisie alebo cez súdnu radu ako kolektívny orgán.

Stalo sa, že v niektorom z tých vyčítaných prípadov zneužil získané informácie proti konkrétnemu sudcovi či sudkyni?

Neviem, koľko informácií dostal, na čo ich používal, prípadne kam ich posúval, na čo si ich šetril. Neviem si vysvetliť, že keď už sa mu niečo zdalo také dôležité, prečo do toho nezapojil telesá ako súdna rada a komisie.

Keď sa nepotvrdili podozrenia, nechal to tak. To nie je argument?

Môj skutok je krásny príklad toho, že to tak nebolo. Podrobne mu napísali z ÚŠP, že sa to týka niečoho a niekoho úplne iného, a jemu to nestačilo a chcel tú odpoveď aj od polície, ktorá mu napísala v podstate to isté. Skôr sa mi zdá, že on nepreveroval, ale lovil dôkazy. A to je veľký rozdiel.

Foto N – Tomáš Benedikovič

Počas rokovania zaznel argument, že Európska komisia by sa nemala zaoberať rušením špeciálnej prokuratúry, ale konaním predsedu súdnej rady. Je tento argument Marcely Kosovej adekvátny?

Myslím, že áno. Predseda súdnej rady si mirnix-dirnix používa ustanovenia, ktoré sa týkajú kontrolnej komisie, súdnej rady ako kolektívneho orgánu. Ak si preveruje len tých, ktorých rozhodnutia sa mu nepáčia, to je veľký problém a niekoho by to zaujímať malo. Je smiešne, keď sa bráni tým, že môže podávať disciplinárne návrhy. Ani v jednom z tých skutkov to totiž neprichádza do úvahy. Zdá sa mi to ako absolútne zneužitie jeho funkcie. Neviem si predstaviť, aké horšie zneužitie funkcie by mohlo byť. Zbierate informácie, dobre, nepotvrdilo sa, nevaďí, skúsime na ďalšieho. A robil to aj v takých veciach, kde ani nevystupovali sudcovia ako podozrivé osoby, kde bol sudca ako poškodený alebo ako oznamovateľ. Ako si vôbec môže myslieť, že toto je v súlade so zákonom?

Zneužitie právomoci je trestný čin. Podali ste trestné oznámenie v tejto veci?

Nie a ani nepodám.

Prečo? Ak máte ako občan podozrenie zo spáchania trestného činu?

Tvrdím, že zneužil svoju funkciu, trestom za to by malo byť odvolanie z tej funkcie. To sme dosiahli a tým sa to pre mňa skončilo. Osobne sa určite nebudem podpisovať pod žiadne trestné oznámenia, nepáči sa mi, keď sa do všetkého zaťahuje trestné konanie. Odvolali sme ho, bývalý predseda si dá ústavnú sťažnosť a Ústavný súd to celé posúdi. Zdá sa mi to ako dostatočný mechanizmus. Ale, samozrejme, nemôžem ovplyvniť, ak podá trestné oznámenie niekto iný.

Ale vy ste tiež na súdnej rade naznačovali, že je na hrane s tým Trestným zákonom.

Naznačoval som práve poukazovaním na rozhodnutia vo vzťahu k policajným lustráciám. Je to moje právo podať trestné oznámenie, ale nie povinnosť. Určite to právo nevyužijem, nie som za kriminalizovanie. Považujem to za nateraz uzavreté.

Myslíte, že to môže mať aj takúto dohru, že niekto z členov súdnej rady podá trestné oznámenie?

Rozprával som sa len s kolegyňou Kosovou a tá určite nepodá, ostatné neviem.

Nie tak dávno ste povedali, že v posledných rokoch dochádza k úpadku právneho štátu a táto vláda ho azda zastaví. Ako ste to mysleli?

Hovoril som, že dochádza k úpadku trestného práva, tam by som vás poopravil. Nie že táto vláda ho zastaví, ale zmeny, ktoré treba urobiť v legislatívnej oblasti by to mohli zastaviť, okresať možnosti toho, aby trestné právo upadalo.

Darí sa to?

Novela Trestného zákona nie je účinná. K Trestnému poriadku som sa nevyjadroval, ten tam však má aj dobré veci, len je zle napísaný. Pod úpadkom trestného práva som myslel to, že sa devalvovalo dokazovanie. Neoverovali sa výpovede, kajúcnici sa brali ako mantra. Ak niečo narozprávali, bralo sa to ako hotový skutok, nedokazovalo sa to.

V poslednom období narástol počet väzieb a stala sa z väzby vyšetrovacía metóda. To som mal na mysli pod úpadkom a dúfam, že sa to nejako zmení.

Nenarástol ten počet väzieb aj preto, že sa konečne začalo niečo vyšetrovať? Dobre viete, že štrnásť rokov bol prokurátorom Dušan Kováčik, ktorý je právoplatne odsúdený za korupciu. Mal pod sebou spisy, v ktorých nekonal.

Povedzte mi, ako je to možné. Je to možné tak, že Úrad špeciálnej prokuratúry je uzavretý celok, ktorý nikto nekontroloval, a tak to bolo aj naďalej.

Nad sebou mal predsa generálneho prokurátora, ktorý ho vyzval, aby už konečne robil, ale až keď sa to prevalilo.

Špeciálny prokurátor bol námestníkom generálneho prokurátora. Všetky riadne opravné prostriedky si rozhodovali na špeciálnej prokuratúre sami. Úrad špeciálnej prokuratúry bol vždy konečnou, teda s výnimkou rozhodovania podľa paragrafu 363. Toto bolo na tej inštitúcii choré, lebo toto umožňovala.

Aby som sa vrátil k vašej otázke: kopec prípadov podrobne nepoznám, len hovorím, že vyšetrovanie nie je o tom, že príde kajúcnik, niečo povie, vy vystrihnete jeho výpoveď a z toho urobíte skutok. Potom niekoho posadíte do väzby a čakáte, či sa prizná. Vyšetrovanie je, že niekto príde, narozpráva skutok a vy ho nejakým spôsobom overujete a vyhodnocujete. Všetky kauzy nepoznám a nesledujem ich, takže nemôžem povedať, kde všade sa to stalo.

Napriek tomu takto zovšeobecňujete a vytvárate dojem, že sa tu manipulovalo s vyšetrovaniami a podobne.

Tvrdím, že nepoznám všetky trestné veci, ale niektoré poznám. V tom spise, v ktorom som dával záruku za obvineného.

Bol to prípad už spomínaného sudcu Molnára.

Ak dávate záruku, sudca vás musí oboznámiť s tým, čo je vo veci, so spisom. Bol som teda oboznámený so spisom Richarda Molnára aj napríklad Davida Lindtnera. A tam sa mi to zdalo, ako hovorím, že sa tie narozprávané skutky nepreverovali a väzba mala slúžiť na to, aby sa priznali. Je to môj právny názor, dúfam, že teraz zas nedostanem

disciplinárky, že som niečo povedal k nejakej veci. Podnety totiž na mňa chodili stále, aj od bývalých policajtov. Alebo aj v drogových prípadoch, ktoré sme pojednávali na našom krajskom súde. Ľudia rozprávajú, ako sa učili výpovede vo väzbe a boli ovplyvňovaní operatívou.

Prečítajte si

Boli sudcovia na pive? Fico stupňuje útoky na sudcov a nie vždy sa trať do faktov

Premiér Robert Fico vyhlásil o Jánovi Mazákovi ešte pred jeho odvolaním v súdnej rade, že dúfa, že parlament čoskoro rozhodne o jeho osude. Niektorých sudcov z Najvyššieho súdu už verejne vyzliekal z talára, útočil na predsedu Najvyššieho súdu, ale aj Ústavného súdu. O čom svedčia výroky premiéra o jeho vzťahu k súdnictvu?

Vždy som bol proti, keď sa niekto sudcom vyhrážal disciplinárnym či trestným stíhaním. Ale nielen u sudcov, môžem spomenúť prokurátora Vasil'a Špirka, sudcov Mareka Fila či Michala Kubiša. Vždy, keď sa mi zdalo, že tie vyjadrenia nielen politikov sú cez čiaru, tak sme sa k tomu vyjadrili. Môžeme však robiť stále vyhlásenia, stále to politici robia, robili to aj v minulosti. Pamätám si, ako bol kritizovaný pán Harabin vtedajšou vládou Smeru kvôli rozhodnutiam o policajnej inšpekcii. Pamätám si Juraja Šeligu, ktorý chcel vyzliecť z talára pána Trubana, ministerku Janu Dubovcovú, ktorá písala o rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu, že je amorálne. Je jedno, aký politický tábor to je, ak sa nám nepáčia rozhodnutia sudcov, ideme nálepkovať sudcov, ideme sa im vyhrážať za rozhodovaciu činnosť a toto je tu stále.

Vlani v júli ste napísali, že ste nenašli ani jeden zásadný argument, z ktorého by vyplývala nutnosť či potrebnosť zachovania existencie Špecializovaného trestného súdu či Úradu špeciálnej prokuratúry.

Trváte na tom stále?

Áno. Nepotrebujeme ich. Podľa mňa bola chyba, že pri zániku Úradu špeciálnej prokuratúry nezanikol aj Špecializovaný trestný súd, lebo teraz je divné, že máte súd, ale nemáte k tomu prokuratúru. Keď sa v minulosti v roku 2009 rušili vojenské súdy, zanikla aj vojenská prokuratúra. Stačí sa

pozrieť, ako to funguje v Česku. Máte mať špecializovaného prokurátora, špecializovaného sudcu, ale nemusíte mať špecializovanú budovu. Krajskí prokurátori majú desaťročia oddelenia, ktoré sú špecializované, a sám som na takom robil. Stade chodili prokurátori a sudcovia na ÚŠP na Špecializovaný trestný súd. Vôbec to nie je nutné, aby ste robili špecializáciu v špecializácii.

Špecializovaný súd ostáva, špeciálna prokuratúra zanikla. Vy ste písali o predstave, že celý úrad by sa premenil na samostatný odbor na generálnej prokuratúre. Ako teda hodnotíte výslednú verziu zrušenia ÚŠP?

Hovoril som, že musia prejsť na generálnu prokuratúru, lebo sú prokurátori generálnej prokuratúry.

Napísali ste, že by stačilo, ak by sa úrad pretransformoval napríklad na samostatný odbor na generálnej prokuratúre.

To neznamená, že by tam museli byť všetci prokurátori. Mne išlo o to, aby neexistovala uzavretá inštitúcia a aby iný nadriadený orgán rozhodoval opravné prostriedky. Na generálnej prokuratúre by mohol byť nejaký odbor, ktorý môže zjednocovať prax, ale tento odbor by nemal rozhodovať opravné prostriedky, teda sťažnosti, podnety na preskúmanie postupu prokurátorov.

Prečítajte si

Mesiac s odstavenými prokurátormi: Žilinka ich rozsadil, pokarhal a nedal im všetky spisy

Ako hodnotíte to, ako dopadli prokurátori ÚŠP?

To je na prokuratúre.

Spôsob, akým sa to udialo, vás nevyrušoval? Sám ste boli do roku 2008 prokurátorom. Páčilo by sa vám, ak by ste zrazu skončili na netrestnom odbore alebo medzinárodnom odbore?

Rozhodne by sa mi to nepáčilo. Ja však o tom nerozhodujem a nepoznám dôvody, ako sa presúvali títo prokurátori. Chápem aj to, že keď

prokuratúra nemá miesta alebo hľadá ľudí a príde masa tridsiatich ľudí, tak ich rozdelí aj na iné odbory. Nedá sa ich dať na jeden odbor všetkých. Nevie si predstaviť, že by tak nejaký šéf rozhodol.

Je dobré manažérske rozhodnutie, že ak sa vám dvaja prokurátori z ÚŠP hlásia na krajskú prokuratúru, ktorá prevzala časť agendy, tak im to neumožníte? Hovorím o prípade Matúša Harkabusa a Daniela Mikuláša, ktorí oznámili nakoniec odchod z prokuratúry.

Čítal som list, ktorý napísali. Pán Harkabus tvrdí, že námestníkom na krajskej prokuratúre sa stal doktor Kováč a on nechce pod ním robiť. Vlastne neviem, čo si mám z toho vybrať. Najskôr hovorí, že chce ísť na kraj, ale nebolo mu to umožnené, a potom hovorí, že by pod námestníkom nevedel robiť, a preto odchádza z prokuratúry.

Generálny prokurátor vedel sedem týždňov, že chcú ísť na krajskú prokuratúru, a nekonal. Nakoniec dosadil na miesto námestníka prokurátora Kováča. Tento dôvod však nie je tým hlavným, prečo odchádzajú nakoniec obaja z prokuratúry.

Vždy, keď sa niekde vytváralo miesto, najskôr sa musia vytvoriť tabuľkové miesta.

Na dočasné pridelenie nepotrebuje tabuľkové miesta.

Hádám by vedeli vydržať dva, tri, štyri mesiace. Je mesiac, odkedy je prokuratúra zrušená. Podľa mňa, ak sa to zmenilo, tak sa ospravedlňujem, ale vždy to bolo tak, že nové miesta môžete vytvárať, až keď sa niečo zruší. Teda až po zrušení ÚŠP. Ak chcem ísť do Žiliny, tak po mesiaci už viem, že to nikdy nebude možné?

Keď vám nadriadený nedá prísľub, že to možné bude? Nie je to len o komunikácii?

Je možné, že zlyhala komunikácia. To nechcem hodnotiť, ale zdalo sa mi, že na jednej strane hovorili, že chcú ísť do Žiliny, potom zase nie, lebo je tam námestník. Ja som tiež odišiel z prokuratúry a ostali po mne veci.

Prečo ste odišli z prokuratúry?

Kvôli pomerom, ktoré tam vtedy panovali. Prokuratúra je monokratický orgán. Šéfoval som vtedy trestnému oddeleniu na krajskej prokuratúre a niektoré pokyny z generálnej prokuratúry sa mi nepáčili. Generálnym prokurátorom bol vtedy Dobroslav Trnka. Nevedel som sa s tým zmieriť.

Odišiel som na Okresný súd do Pezinka. Neurobil som však žiadnu tlačovú konferenciu.

Prečítajte si

Sudca bráni prokurátora z Kaliňákovej kauzy: Svojimi komentármi zákon neporušujem

Neurobili ste tlačovku ako o pár rokov neskôr Vasil Špirko z ÚŠP, ktorého ste sa však verejne zastali. Čo si myslíte o tom, ako tento jeho prípad a podozrenia zo sabotáže dopadol?

Poznali sme sa roky. Išlo vlastne o to isté, ako sme už hovorili. Bola tam výpoveď daňového podvodníka, ktorý bol odsúdený. Jeho výpoveď sa vystrihla a urobil sa z toho hotový skutok, obvinenie. Už vtedy som to kritizoval. A to som urobil aj v roku 2020. Vedel som, že mu robili prehliadku kancelárie, a viem od neho, že tá sabotáž bola zastavená.

Spomenuli ste, že novela Trestného poriadku je zle napísaná. Nebola táto zmena vrátane novely Trestného zákona, ktorej účinnosť pozastavil Ústavný súd, prijatá narýchlo?

Bolo to narýchlo urobené. To však samo osebe nič neznamená. Trestný zákon bol v roku 2005 prijatý po riadnom pripomienkovom konaní a mal také výrazné nedostatky, že musel byť ešte pred účinnosťou novelizovaný.

Prečo ste sa potom aj vy trestní sudcovia neozvali proti tomu?

K novele Trestného poriadku nebola verejná diskusia. Bola len k novele Trestného zákona, k sadzbám, a k tomu som sa vyjadroval. Mojou úlohou je teraz poukazovať na problémové veci z Trestného poriadku a to robím aj s kolegami alebo aj inými osobami na webe. Niektoré veci bude nutné opraviť, lebo sú zle napísané. A niektoré aj vypustiť.

Prečítajte si

Štyri zmeny ukryté v trestnej novele: Silnejší paragraf 363 aj „poistka“, ktorá oddiali súdy

Nebol ten správny čas ozvať sa pred prijatím novely? Prečo ste sa vy sudcovia neozvali?

Myslím si, že novela Trestného poriadku priniesla veľa dobrých zmien, ale aj veľa komplikácií, na ktoré poukazujeme na webe pravidelne. To, či je skrátané legislatívne konanie alebo nie je, to nie je naša záležitosť.

Je známe, že na novele pracoval aj trestne stíhaný poradca ministra spravodlivosti. Je to v poriadku?

Je mi jedno, kto pripravuje zákony. Zaujíma ma, aký to má dosah na trestné právo, a nevádi mi, ak by to robil aj niekto trestne stíhaný. Potrebujem, aby norma nejakým spôsobom bola použiteľná v praxi a aby niečo prinášala, niečo zlepšovala. Preto som pri Trestnom zákone hovoril, že každý, kto príde s tým, že brutálne tresty pri majetkových trestných činoch treba dávať nižšie, tak to budem podporovať, a tak som to aj robil. Či to bola pani Kolíková, pán Karas, tak všetci zjemňovali trestnú represiu.

Okrem právnych mala koalícia aj viacero osobných motivácií na zrušenie ÚŠP či znižovanie sadziieb, a to pomôcť mnohým stíhaným či súdeným ľuďom prepojených so Smerom alebo Hlasom. To zohľadňujete pri svojich úvahách?

Ak by novela Trestného zákona prešla cez Ústavný súd, pomohla by x-tisícim ľuďom.

Cieľom nebolo pomôcť x-tisícim ľuďom, ale nejakým konkrétnym. Toto vás nevyrušuje?

Neviem, či to zase nie je mýtus. Keď sa pozrieme, za čo sú tí ľudia stíhaní – často je tam zneužívanie právomoci verejného činiteľa, kde sa sadzba nemení. Máte tam zosnovanie zločineckej skupiny, kde máte možnosť ukladať len nepodmienečný trest. Novela to nemení. Alebo aj zasahovanie do nezávislosti súdu, čo majú niektorí obvinení v Búrke, absolútne sa sadzby nemenili. Zdalo sa mi narýchlo tvrdiť, že to pomáha „ich ľuďom“.

Vy ste tam tento motív nevideli?

Keby tam bol tento motív, išli by do tých zneužívačiek, do zločineckej skupiny, napríklad by ju okresali, dali by tam možnosť podmienky, ale sadzby sú aj pri zneužívaní nastavené veľmi prísne a zmenené neboli.

Samozrejme, že sa to dotkne širokej palety osôb, ale motívy zákonodarcu ja nepoznám.

Nemôžem ten motív vylúčiť, lebo ja som to nerobil, ale mňa zaujímali tie klasické majetkové trestné činy ako krádež, sprenevera, podvod. Je naozaj nehorázne, aby sa za 133-tisíc eur dávali ľuďom desať-, dvanásťročné tresty. To uznali aj bývalí ministri. Zaujímali ma ochranné liečby, ktoré som riešil cez súdnu radu, keď bola ministerkou Jana Dubovcová. Boli aj teraz v novele, ale sú pozastavené. Veľa vecí v tej novele sa mi zdalo, že sú dobrých.

Predseda súdnej rady je odvolaný. Bude to dlhodobý stav alebo sa pripravuje voľba nového predsedu?

Chceme, aby bol nový predseda súdnej rady zvolený už na májovom zasadnutí.

Koho budete navrhovať?

Mala by to byť Marcela Kosová, ktorá je tam najdlhšie. Najviac pozná vnútorné, pomery, má najviac skúseností. Každý zo strany sudcov ju pozná. Komunikujeme v rámci vnútornej pošty a ona by bola na to ideálny typ.

Vy ste takúto ambíciu nemali?

Nikdy. Ja som nemal ani ambíciu byť členom súdnej rady. Naopak, stále zvažujem, že z nej odídem. Píšem, publikujem, učím a teraz je nás málo na trestnoprávnom kolégiu a je tu veľa práce. Preto skôr uvažujem, že by som sa členstva v súdnej rade vzdal.

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.

Vstúpiť do diskusie25

reklama
reklama

Slovensko

[Za eutanáziu sú liberáli, aj poslanec Smeru, kresťanskí demokrati sú proti \(anketa\)](#)

Miro Kerna d'alší

[Do vedenia štátnej poisťovne Dolinková presadila človeka z Penty, Baláž zo Smeru odporúčal iných](#)

Veronika Foltová5

[Kým Pellegrini hovoril, že Slovensko nemá zbrane, vojaci jazdili s novými tankami Leopard](#)

Vladimír Šnidl27

[Mesiac s odstavenými prokurátormi: Žilinka ich rozsadil, pokarhal a nedal im všetky spisy](#)

Veronika Prušová30

Šiltovka Ukrajinský trojzubec

35,95 € [Vložit' do košíka](#)

Knihy a veľa ďalších produktov nájdete v obchode Denníka N

[Prejsť do obchodu](#)

Teraz najčítanejšie